

Творца неба и земље. На Грчком језику Творац се каже „Пиит“ - песник, поета неба и земље и то нам напомиње о нарочитој надахнутој лепоти стварања света, коју нам је Бог даровао. Кажемо да је иконопис богословље у бојама. У истинском богословљу дар живописања није просто означавање некаквих истина, већ је то лепота која изви-ре из Творца неба и земље, од Духа Светог. Ово богословље одише божанском истином и љубављу.

Мртво богословље је веома опасно. Оно је узрок многих катастрофа у Цркви и читавом људском роду, када се вера исповеда једино устима и престаје да се прихвата као сами живи живот. Овако се чини клевета на дар Божији. При исповедању истине нико не треба да се поводи за ма каквом лепотом овога света, јер већ у томе што није лаж, постаје поезија. Сама истина јесте лепота. Али она би требала да извири из нашег живота, из нашег настојања на истини. Ето истинског знака правилног надахнућа Божанским.

Када антихрист дође све ће задивити лажним надахнућем. Као што је писао свети апостол Јакв: „И језик је ватра, свијет неправде“ (Јак. 3, 6). Реч може бити надахнута и снажна и знамо да ће антихрист привући велики број људи празним речима, чинећи зло привлачним.

Обратимо пажњу и на то да један од спољашњих знакова истините речи јесте трезвеност. Постоји скривена мера која одређује тајну лепоте. Реч пуна унутрашњег знања јасно види све што се дешава и то је суштински знак да је оно истинито. Није случајно да

су се сва три светитеља доста бринула о спољашњем црквеном уређењу. Узимали су учешће у свим видљивим делатностима Цркве: устројавању монашког живота, писању устава, црквеном градитељству. Ово је један од знакова истините речи, а не лажне, јер оно видљиво не може недостајати тамо где постоји унутрашње, већ се на супрот открива у правом светлу. Мало не постаје безначајно због оног што је велико, већ управо добија на значају. Само верни у малом веран је Господу и у већем.

У наше дане, када је око нас толико неверја и кривоверја, када безбожност у свету (чак и у црквеном) све више иступа против истине, молимо се Христовим светитељима, да нам пруже помоћ, која нам је толико потребна. Да лажни екуменизам, као покушај сједињења истине са лажју, не разликујући их и све оно одступништво у вери, које је један од главних знакова тријумфа оца лажи и појаве антихриста, никада не продре у нашу Цркву. Да је врата адова не надвладају, јер су са нама свети оци, са нама је њихова света вера, која нам припада, са нама су хиљаде светитеља, који су исповедање Православља запечатали својом крвљу.

Треба да смо достојни вере ових великих светитеља. Треба да свако од нас понаособ, на овај празник, који прославља богомислије, које води ка боговиђењу, да смо призвани да испунимо најважнију заповест – да заволимо Бога, не само свим срцем, већ и свом снагом својом, већ и свим разумом својим.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ПРАВОСЛАВНИ ПРАЗНИЦИ

СВЕТА ТРИ ЈЕРАРХА

Мтл. 5, 14 - 19, зч. 11; Јевр. 13, 7 - 16, зч. 334.

*и*рошојереј *А*лександар *Ш*арјунов
ПРАЗНИК БОГОСЛОВЉА

Сабор васељенских учитеља и светитеља **Василија Великог, Григорија Богослова и Јована Златоустог** јесте празник богословља, у којем ми кроз црквене песме слушамо како три светитеља у својим молитвама призивају Свету Тројицу. Слично као што су три ипостаси у једној природи – Бог наш тако и у тајни Оваплоћења Сина Божијег Црква постаје једна природа са мноштвом ипостаси, јединство истине и љубави које се савршава Божијим даром људскоме роду. Овој нас тајни поучавају светитељи који имају, како је говорио св. апостол Павле, нарочит призив у служењу Цркви – учитељски.

Овога дана треба посебно да схватимо колика је за наш духовни живот важно правилно исповедање вере. Као што и наши светитељи говоре да су добра дела без догмата узалудна, такође је и исповедање догмата без наших дела, такође не значи ништа. Сви смо ми крштени у име Пресвете Тројице: „у име

Оца и Сина и Светога Духа“. У светој Литургији исповедамо Символ наше вере пре него приступимо Светињи над Светињама – у Свештено Благодарее (канон Евхаристије). И пре него се присајединимо Светих Христових Тајни, ми заједно исповедамо Исуса Христа као Сина Божијег – оно што човеку не откривају тело и крв, већ Отац небески.

Ово је кључ за схватање подвига светих Василија Великог, Григорија Богослова и Јована Златоустог. Њихово учитељство је нераздно од њихове светости, приопштености Ономе, Који је Једини Свет, а без овог, макар и малог приопштења Новом Животу, без боговиђења, не може се богословствовати.

„Савршени човек“, сведочи нам свети Силуан Атонски, „не говори ништа од себе, већ само оно што кроз њега говори Бог“. Није тајна богословља у томе да човек говори оно што је чуо од других људи, већ оно што је, милошћу Божијом по-

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

знао на свом личном опиту. На крају крајева, једино такво богословље се и прихвата као правилно. Пут ка њему је – читав наш живот у послушању Цркви, у стремљењу ка богооткривеним тајнама, које су Духом Светим предане људима, који се више од нас мо-

тања духовног живота, светитељи на њих одговарају једноставним цитатима из Светог Писма. Свети Јован Златоусти, на претње, да ће бити прогнан због отвореног исповедања вере, одговара: „Господња је земља и све што је на њој“ (Пс. 23, 1). На претње да ће му

Завидљиви демони подстичу против нас бројна искушења и велику пометњу особито сада, када се приближава Велики пост. Будући да и ми њих у то време постом и молитвом притешњавамо више него обично, и они постају бешњи према нама. Побрини се, дакле, да на том попришту борбе добијеш венце. Мораш постати храбрији. Са овима бесплотнима мораш се борити прса у прса. Не бој их се. Ти не видиш колико њих падне и нагна у бекство са сваком молитвом коју сатвориш. Ти видиш само колико си ти рањен. Али и они добијају ударце. И они страдају. Сваки пут, када трпимо, они беже посакујући, и сваком молитвом бивају тешко рањени. Према томе, не очекуј да у време рата, када ти на непријатеља бацаш танад и стреле, он на тебе баца слаткише и чоколаду.

старац Јосиф Исихасија

лили Богу и неупоредиво више од нас живели по речима Његовим.

Васељенски учитељи Василије Велики, Григорије Богослов и Јован Златоусти – ово су светитељи који су, молећи се Богу, и сами састављали молитве и службе. Не зато што су овладали неким нарочитим даром речи (иако су га заиста и имали), већ зато што је Господ освештао овај дар и усмерио на најузвишенију службу. Сами они су и састављачи Свете Литургије и то виђење Живога Бога предају и нама. Ово је њихово стајање на стражи истине и одбијање свих лажних учења која су посезала на светост вере. И свима у Цркви су неопходни молитва и реч Божија у којима се састоји пуноћа исповедања наше вере.

Решавајући најсложенија пи-

отети имање, одговара: „ништа не донијесмо на свијет; јасно је да ништа не можемо ни однијети“ (1Тим. 6, 7). Када му прете смрћу, одговара: „мени је живот Христос и смрт добитак“ (Флп. 1, 21). Ове речи светог апострота Павла постале су и његове сопствене речи. Код светог Василија Великог постоје поуке у облику питања и одговора, које су састављене једино од цитата из Светог Писма – ни једне речи сопственог коментара.

На оваквој дубини су живели ови људи. Они су живели речју Божијом, и Реч Божија је говорила кроз њих. „Златна уста“, сведочи Црква. Уствари, то су уста кроз која говори Бог. Свети Оци нас уче: „Злато сте добили, злато и дарујте другима“. Сви ми смо добили злато, односно православну

веру и треба да и другима предамо оно што смо добили. Због тога, одговорност за дар који имамо у Цркви, почива на свима нама.

Удубљујући се у подвиг светитеља, не можемо, а да се не зачудимо како богословље храни њихову молитву и молитва постаје наставак њиховог богословља. Исто као што делови Светога Писма (узмимо рецимо, Псалтир - то је део светога Писма) прелазе из једног у други. Као што је молитва светог Јоаникија Великог: „надање је моје Отац, прибежиште моје Син, покров мој Дух Свети“ која је

слов и Јован Златоусти овладали су нарочитим даром речи. Читамо стихове светог Григорија Богослова и схватамо да је то созерцање најузвишеније лепоте – не оне тварне, већ свештене, божанске. Слушамо беседу светог Јована Златоустог на Пасху – заиста натчовечанска беседа. Управо та реч, коју му је Господ дао у, за сваког хришћанина најсветији тренутак, да би се том речју обраћао читавом човечанству, до краја света – када се открива оно најважније што треба знати: Христос Вакрсе! А тајне молитве из Литургије све-

Тело је ласкави непријатељ и варљиви пријатељ! Чудновато је то јединство и та раздвојеност! Чег се плашим тога се држим, и што љубим, тога се плашим. Не успем да закључим мир, а већ почиње нова борба и тек што сам ступио у бој, настаје примирје. – Каква ми се то велика мудрост открива и каква је то велика тајна? Не открива ли ми се то да нас је Бог увео у ову борбу и рат са телом да бисмо, будући смо частице Божанства и пореклом одозго, престали да се надимамо и гордимо својим достојанством тј. да не занемаримо Саздаатеља нашег, него да се свагда окрећемо Њему и упиремо свој поглед у Њега, да би са нама сједињена и удружена слабост држала наше достојанство у одређеним границама? Да бисмо ми познали како смо у исто време и веома узвишени и веома ниски, земни и небески, временни и бесмртни, наследници светлости и наследници огња или таме, зависно на коју страну се приклонимо. – Тако је устројен наш састав и то је, колико ја видим, ради тога да би нас земни прах смиривао када се погордимо због лика Божјег у нама..

св. Григорије Богослов

пратила његово читање Псалтира, била за њега природан израз његове суштине. Тако исто и код богослова-светитеља Василија Великог, Григорија Богослова и Јована Златоустог њихова молитва и богословље су међусобно сједињени и хране једно друго.

Радујемо се када видимо да је право богословље испуњено поезијом најузвишеније лепоте. Свети Василије Велики, Григорије Бого-

тог Василија Великог, његовим затупништвом нас, на нарочит начин приопштавају несхваћивој благодати Божијој. Сила и лепота ових речи су изнад свега што познаје икоја уметност, икоје ремек дело, ма која достигнућа људског рода у области речи.

Богословље, увезано са Богом, треба да је огњено, надахнуто, испуњено живом силом. У Символу Вере исповедамо Бога Оца као